

To już prawie rok z pandemią!

Styczeń 2020 nie zapowiadał jeszcze światowej rewolucji, jaką przeżywamy do dziś za sprawą pandemii koronawirusa. Przeglądając nr 1-2/2020, który powstał dokładnie 12 miesięcy temu, cofamy się do odległej galaktyki społecznej. Zachęcamy do eksperymentu, by odnaleźć to wydanie (papierowe na dnie szuflady lub internetowe, dostępne na stronie <https://oil.lodz.pl/aktualnosci/panaceum/archiwum-wydan-papierowych>) i spojrzeć choćby na zdjęcia osób bez maseczek. To nie wszystko! Na fotografiach siedzą ludzie podczas spotkań, bez zalecanego dystansu! Wigilia lekarzy seniorów, tańce mikołajkowe, turniej szachowy czy tenisowy, którego laureatki pozują w przyjaznym uścisku! Dziwne emocje wzbudzają te zdjęcia, podobnie jak oglądanie w TV, np. osoby witające się przez podanie dłoni... W styczniu tematem przewodnim numeru było bezpieczeństwo lekarzy: rosnąca agresja wśród pacjentów wywoływała dyskusję o tym, jakie prawa ma lekarz w kontekście oddziałowych (i gabinetowych) awanturników.

Świat żył wówczas tragicznymi doniesieniami z Australii, gdzie płonęły lasy, a enigmatyczne wieści o tajemniczym wirusie z Wuhan przetwarzane były raczej na krótkie depesze, a w co bardziej rozrywkowym środowisku – na żarty na temat zgubnych skutków jedzenia nietoperzy...

Początek roku dla lekarzy i lekarzy dentyków był również stresujący ze względu na wprowadzenie e-recept. Już kilka tygodni później to budzące duże niepokoje rozwiązanie, uratowało system ochrony zdrowia przed całkowitą katastrofą organizacyjną, w związku z wprowadzeniem na szeroką skalę teleporad.

Luty 2020. Na świecie odwoływane zostały pierwsze duże wydarzenia z racji zagrożenia płynącego z zakażeń SARS-CoV-2, m.in. targi technologiczne w Bostonie. Przykład tego, jak niebezpieczny jest wirus i jak przebiega proces zakażenia w mikroskali, cały świat obserwował w newsach na temat luksusowego statku wycieczkowego Diamond Queen. Początkowo nie nakazano opuszczenia wycieczkowca, mimo stwierdzonych dwóch zakażeń... Co było dalej, można sobie przypomnieć lub – posiadając aktualną wiedzę – wydedukować...

Marzec 2020. Trzeci numer „Panaceum” trafił do lekarskich skrzynek niemalże równocześnie ze zdiagnozowaniem polskiego pacjenta „0”, za chwilę miała zacząć się pandemiczna rewolucja. Choć można powiedzieć, że i w redakcji doszło do małej rewolucji (o wręcz przyjemnych skutkach), gdyż wtedy opublikowaliśmy pierwszy numer w nowym formacie i na nowym papierze. Zresztą szefowa kolegium redakcyjnego swój „wstępniak”

nazwała „Zmiany” – jeśli Patrycji znudziłaby się praca lekarza dentysty, spokojnie może zająć się przepowiadaniem przyszłości... Marcowy numer nadal oscylował wokół tematów ważnych dla medyków, między innymi projektu nowelizacji ustawy w sprawie AOS. Samorząd lekarski podjął inicjatywę obywatelskiego projektu uchwały dotyczącej warunków rekrutacji do miejskich przedszkoli. Dziś, rok później, zapowiedziano, że mali zaszczepieni łodzianie dostaną więcej punktów w zgłoszeniu.

Jeszcze hucznie obchodziliśmy Ostatki i Dzień Kobiet, w Klubie Lekarza odbył się m.in. gorący wieczór flamenco. W środę, 11 marca zamknięto m.in. kina, w czwartek zmarła pierwsza ofiara COVID-19, w piątek – 13 marca ogłoszono pierwszy tzw. lockdown, zamykając na długie tygodnie Polaków w domach.

Nie odbył się też XXXVIII Okręgowy Zjazd Lekarzy we Włyniu, zaplanowany na 28 marca. W kolejnych tygodniach, samorządowcy liczyli, że uda się przeprowadzić go stacjonarnie w późniejszym terminie, ostatecznie odbył się w trybie korespondencyjnym.

Kwiecień 2020. Nasza okładka ciekawie oddawała nastroje: lekarz osłuchujący planetę ziemię – problem był globalny, ale jednocześnie już też bardzo „nasz”, bardzo tu i teraz. Kuba, grafik przygotowujący „Panaceum” do druku sprawdził, że w tym numerze 67 razy padło słowo „koronawirus” – odmieniane przez wszystkie przypadki, używane w przeróżnych kontekstach. Oprócz szeregu porad dla lekarzy i lekarzy dentystów, jak odnaleźć się w nowej, szokującej rzeczywistości, pisaliśmy m.in. o pięknych inicjatywach łódzkich restauratorów, którzy, choć sami boleśnie odczuwali zamknięcie gospodarki, wspierali służby medyczne darmowymi posiłkami. Na początku kwietnia minister Szumowski oklaskiwał lekarzy i z pewnością nie spodziewał się, że kilka miesięcy później, jego polityczny kompan mentalnie spoliczkuje medyków, zarzucając im brak zaangażowania w walkę z COVID-19.

W siedzibie OIL w Łodzi trwała jedna z największych akcji logistycznych, związanych z przekazywaniem sprzętu i środków ochrony osobistej ze zbiórki zainicjowanej przez arcybiskupa G. Rysia, a także z darowizny fundacji Dominiki Kulczyk.

Kwietniowe „Panaceum” ostatni numer w tym roku, w którym dokonaliśmy sprawozdań z wydarzeń izbowych – znów proroczy tytuł „Ostatnie takie ostatki jazzowe?” zapowiadał relację z hucznego pożegnania karnawału, a tuż obok można było przeczytać o tym, kto zwyciężył w Biesiadzie Literackiej – organizacja tegorocznej edycji w siedzibie Klubu Lekarza nadal stoi pod znakiem zapytania.

Maj 2020. Pandemia nieco ustąpiła, luzowane są kolejne restrykcje, nie mniej kraj spowił „ostry cień mgły” i Polska coraz silniej żyła nowym terminem wyborów prezydenckich. W „Panaceum” staraliśmy się poruszać tematy wokół pandemii, ale szukać dla nich

szerszych kontekstów. Na przykład w wywiadzie z ekspertkami ds. komunikacji, poruszyliśmy temat tego, skąd w pacjentach jeszcze więcej agresji i jak sobie z nią radzić.

Czerwiec 2020. Mimo że za oknem lato coraz śmielej mościło się w otoczeniu, medyków i społeczeństwo zajmowały sprawy m.in. testów. Był to też dobry czas na podsumowanie zbiorów – na konto OIL wpłynęło ponad 2 mln zł z darowizn – dział księgowości miał pełne ręce roboty.

Wakacje 2020. Autorka okładek do naszego magazynu odmówiła rysowania koronawirusa na pierwszą stronę, pod jakąkolwiek postacią. Z pokorą przyjęliśmy to postanowienie, które również idealnie ukazało społeczne zmęczenie pandemią. Na łamach „Panaceum” poruszaliśmy tematy ważne i aktualne. Przedstawiliśmy szanse, ale i zagrożenia telemedycyny, zaprezentowaliśmy osiągnięcia łódzkich naukowców, a także radziliśmy, jak zaplanować bezpieczną podróż na wakacje.

W sierpniu w Warszawie przedstawiciele ORL w Łodzi reprezentują środowisko w strajku lekarzy, który w ogromnym upale przeszedł sprzed Ministerstwa Zdrowia pod gmach Sejmu.

Żegnamy również odchodzącą na emeryturę wieloletnią sekretarz redakcji Alinę Paradowską.

Wrzesień 2020. Redakcja „Panaceum” organizuje panel dyskusyjny na temat możliwości teleporad dla... lekarzy. Czy udałoby się zorganizować takie konsultacje, np. lekarzy POZ-etu ze specjalistami? W toku dyskusji wypłynęło wiele ciekawych wątków – po szczegóły odsyłamy do numeru 9/2020. Systemowo samorządowcy komentują nowelizację ustawy o zawodzie lekarza. Z okładki zastanawiamy się nad rezultatem walki z COVID, dziś wiemy, że ta była jeszcze nierozstrzygnięta.

W siedzibie OIL, a nie jak dotychczas w sali koncertowej Filharmonii Łódzkiej wręczono 466 praw wykonywania zawodu lekarzom i lekarzom dentystom.

Październik 2020. Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi odbyło się w trybie korespondencyjno-hybrydowym, każde kolejne spotkanie było transmitowane za pośrednictwem platformy Go To Meeting, przy znaczącym ograniczeniu obecności członków ORL w Izbie. Podniosło to bezpieczeństwo zarówno samorządowców, jak i pracowników Biura OIL, bez szkód na jakość obrad.

W październiku minister Sasin zarzucił medykom brak zaangażowania w walce z COVID-19, czym rozsierdził środowisko od morza do Tatr i od Odry do Bugu. Dwa tygodnie później do wściekłych na polityków lekarzy dołącza kilkumilionowe grono

Polaków, oburzonych wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Manifestacje w większych i mniejszych miastach pobudziły do działania i wyciągnęły ze społecznego marazmu młodych ludzi, którzy dotychczas używali argumentu, że nie interesuje ich polityka. Zamknięcie numeru 11 „Panaceum” w atmosferze tych protestów było dużym wyzwaniem emocjonalnym.

Listopad 2020. Nasza okładka planowana w połowie października zachichotała z przebiegu zdarzeń: triumf zaszczepionego lekarza pierwotnie dotyczył szczepienia na gripę, tymczasem w momencie, gdy gazeta trafiła do rąk lekarzy i lekarzy dentystów, ogłoszono, że jeszcze w tym roku rozpoczną się szczepienia na COVID.

Pod koniec listopada Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi założyła swój kanał na platformie YouTube. Tam właśnie przeniósł się Klub Lekarza, którego stacjonarną aktywność w siedzibie Izby skutecznie na blisko rok wstrzymała pandemia.

Grudzień 2020. Świąteczne nastroje przenikały się z wątpliwościami wokół ustawy antycovidowej. Ostatnie tygodnie roku to też duże kontrowersje związane z budową szpitali tymczasowych (o ich koszcie piszemy w tym numerze). Na sam koniec roku – promyk nadziei, czyli szczepionki.

Świat się zmienił, to pewne – czy na zawsze? Dla tych, którzy stracili bliskich lub nadwyrężyli własne zdrowie z powodu zakażenia koronawirusem – z pewnością na zawsze. Czy ci, którzy nie dostali tej najsurowszej lekcji, będą umieli wyciągnąć wnioski z losów innych?

Agnieszka Danowska-Tomczyk

Panaceum 1-2/2021